

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 13501

Tarih : 14.08.2025

32856

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen soruların **İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya** tarafından Anayasanın 98. ve TBMM İktüzüğü 'nün 96. ve 99. Maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Özgül Saki

İstanbul Milletvekili

8 Ağustos 2025 günü Çatalca (İncegiz) Geri Gönderme Merkezi'nde Afganistan uyruklu bir göçmen kadının kötü yaşam koşulları ve maruz kaldığı baskılar sonucu çarşafı kendine asarak yaşamına son verdiği bilgisi kamuoyuna yansımıştır. Olayla ilgili olarak, merkezde görevli personelin geç müdahalede bulunduğu, olaya tanık olan göçmenlere “psikolojik sorun” ifadesini zorla imzalattığı, ayrıca iki göçmenin daha intihar girişiminde bulunduğu yönünde haberler gündeme gelmiştir. Tanık beyanlarına göre, kötü muamele, sağlık hizmetlerine erişim engeli, hijyen eksikliği, baskı ve psikolojik şiddet bu ölümün arka planını oluşturmaktadır. Buna karşın, Göç İdaresi Genel Müdürlüğü ve İstanbul Valiliği'nin olay hakkında “adli ve idari soruşturma başlatılmıştır” şeklinde somut bilgi içermeyen açıklamalar yapmıştır. Tarafımızca gerçekleştirilmek istenen bilgi edinme görüşmeleri ise yanıtsız bırakılmıştır.

Geri Gönderme Merkezlerinde (GGM) işkence, kötü muamele, sağlık hakkının engellenmesi, yetersiz beslenme ve hijyenik olmayan koşulların daha önce de pek çok kez gündeme geldiği bilinmektedir. Merkezlerin kapalılığı, statü gaspı, dil bariyerleri, geri gönderilme korkusu ve ayrımcı tutumlar ağır insan hakları ihlallerine yol açmakta; göçmen kadınlar ise kimlikleri nedeniyle ırkçılık, yalnızlaştırma, taciz ve sömürüye karşı daha savunmasız hale gelmektedir. Ayrıca ana dilde hizmet, hukuki bilgi ve avukatlık desteğine erişimin de engellendiği de göçmenler tarafından ifade edilmektedir. Geri Gönderme Merkezlerinin, bağımsız insan

hakları kurumlarının, baroların ve sivil toplum örgütlerinin ve milletvekillerinin denetime açık olmaması da başlıca sorunlardan biridir. Daha önce Türkiye İnsan Hakları Vakfı (TİHV) ve İnsan Hakları Derneği (İHD) tarafından yapılan bağımsız denetim yapma başvuruları Bakanlığınız tarafından reddedilmiştir. Bu durum, merkezlerdeki ihlallerin görünmez kılındığına ve cezasızlık politikasının sürdürüldüğüne dair endişeleri artırmaktadır.

Bu bağlamda;

1. 8 Ağustos 2025 tarihinde Çatalca Geri Gönderme Merkezi'nde yaşamını yitiren Afganistan uyruklu göçmen kadına ilişkin resmi soruşturma hangi aşamada?
2. Tanık göçmenlere "psikolojik sorun" ifadesini zorla imzalattığı iddia edilen personel hakkında herhangi bir idari işlem yapılmış mıdır?
3. Aynı tarihlerde iki göçmenin daha intihar girişiminde bulunduğu iddiası doğru mudur? Doğru ise bu kişilerin durumu nedir?
4. Geri Gönderme Merkezlerinde bağımsız insan hakları kurumlarının, baroların ve sivil toplum örgütlerinin ve milletvekillerinin düzenli denetim yapmasına neden izin verilmemektedir? TİHV ve İHD'nin geri gönderme merkezlerine ilişkin denetim başvurularına Bakanlığınız tarafından neden izin verilmemiştir? Bu engellenmenin hukuki dayanağı nedir?
5. Çatalca Geri Gönderme Merkezi başta olmak üzere tüm GGM'lerde göçmenlerin sağlık hizmetlerine erişim, hijyen koşulları ve beslenme standartları konusunda son 5 yılda kaç şikâyet alınmıştır? Bu şikâyetler nasıl sonuçlandırılmıştır?
6. Göçmen kadınların taciz, şiddet ve sömürüye karşı korunması amacıyla Bakanlığınızın yürüttüğü özel bir politika veya program var mıdır? Varsa bunlar nelerdir?